

Algemeen Overleg studentenhuysvesting, 2 juni 2009.

Inbreng SP-fractie

Er is de afgelopen vijf jaar een flinke vooruitgang geboekt bij het aanpakken van de woningnood onder studenten. De realisatie van 17.000 nieuwe eenheden, 5.000 meer dan voorzien, is een prima prestatie van de studentencorporaties, soms ook in samenwerking met particuliere beleggers. Ook de mogelijkheden voor tijdelijke verhuur van complexen die op termijn gesloopt of geherstructureerd worden zijn uitgebreid. Complimenten daarvoor.

De vorige minister van WWI concludeerde op basis van die wapenfeiten dat het probleem was opgelost, dat ze zelfs niet meer de ontwikkeling van vraag en aanbod hoefde te volgen. Dat was een grote vergissing, die gelukkig is rechtgezet door minister Van der Laan. Onderzoek van KENCES laat zien dat ondanks alle prestaties in de afgelopen periode door de groei van de studentenaantallen het tekort gestegen is tot 23.000. De SP-fractie is groot voorstander van goede monitoring van vraag en aanbod, niet alleen voor studentenhuysvesting trouwens.

Er wordt al jarenlang gesoebat over de invoering van huurtoeslag voor onzelfstandige wooneenheden. De minister wringt zich in zijn brief van 20 februari in allerlei bochten om daar onder uit te komen. Hij kon zelfs geen werkbare definitie van het begrip student bedenken. Hij moet een blackout gehad hebben, want dat moet hem best wel lukken. Laat hij anders nog maar eens de pleitnota van Kences nalezen, daarin wordt zijn argumentatie gefileerd en gedemonteerd. Natuurlijk moet je alleen huurtoeslag verstrekken voor studentencomplexen die in bezit zijn van de woningcorporaties. Dat stond destijds al in het initiatiefwetsvoorstel van mevrouw Van Gent!

Maar gelukkig is er nu iets moois ontstaan in de boezem van de coalitiepartijen. Zij willen –of moet ik zeggen: ze willen opnieuw- dat het mogelijk wordt om huurtoeslag te verstrekken voor onzelfstandige studenteneenheden in aangewezen complexen. Schitterend werk, dat willen wij ook. Ik hoop daarom dat PvdA en CDA deze keer de rug wel recht houden als de minister boe roept, want ik houd niet van leeglopende proefballonnetjes.

Het lijkt mij moeilijk te onderbouwen dat het onderscheid tussen HBO- en MBO-student een relevant criterium is in het kader van de evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte. De woningcorporaties Portaal en de Alliantie in Amersfoort geven in sommige complexen voorrang aan HBO-studenten aan MBO-studenten. De SP-fractie vindt het onacceptabel dat dit criterium gehanteerd wordt. Het schijnt ermee te maken te hebben dat Amersfoort zich wil profileren als HBO-studentenstad. De minister vindt dat ook, want hij zegt letterlijk: “Het lijkt mij moeilijk te onderbouwen dat het onderscheid tussen HBO- en MBO- student een relevant criterium is in het kader van de evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte.” Maar vervolgens zegt hij dat corporaties zich mogen specialiseren in huysvesting voor specifieke groepen en hij, zolang hij geen signalen ontvangt dat MBO-ers structureel gediscrimineerd worden, geen reden ziet om Portaal en De Alliantie op het matje te roepen.

Dat is een drogredenering. Portaal en De Alliantie zijn megacorporaties die werken voor een brede doelgroep. Wat is de logica als zij nu opeens dit onderscheid gaan maken?

Wat is sowieso de ratio om dit onderscheid te gaan maken? Dat je studenten en bejaarden niet door elkaar in één complex moet huisvesten, daar kunnen de meeste mensen zich nog iets bij voorstellen. Maar HBO- en MBO-studenten? Wat is dat voor rangen- en standenmaatschappij daar in Amersfoort? Toewijzen van studentenkamers en –eenheden moet gebeuren op basis van objectieve criteria, zoals inschrijfduur en reistijd. Als de minister dat niet logisch vindt moeten we daar maar een Kameruitspraak over vragen.

Dan heb ik nog een vraag over de vergunningplicht voor kamerbemiddelingsbureaus, waar wij vorig jaar voor gepleit hebben ter gelegenheid van de verkiezing van de huisjesmelker van het jaar. Tijdens het Algemeen Overleg van 4 september 2008 heeft minister Vogelaar toegezegd de mogelijkheden voor een landelijk vergunningstelsel te zullen onderzoeken. Minister van der Laan berichtte ons op 9 mei dat problemen met malafide kamerbemiddelingsbureau's lang niet overal spelen en dat hij daarom een landelijke vergunningplicht niet nodig vindt. Het klopt dat de problemen lang niet overal spelen: ze spelen namelijk vooral in de studentensteden en dan nog met name de steden met de meest overspannen woningmarkt.

Maar de minister gaat voorbij aan het belangrijkste argument vóór een landelijke vergunningplicht: er is sprake van een snelle verschuiving van een lokale bemiddelingsmarkt naar een landelijke bemiddelingsmarkt, waarbij de aanbieders gebruik maken van internetsites. Gemeenten kunnen hier met lokale verordeningen helemaal niets tegen uitrichten. De enige effectieve aanpak is een landelijke toelatingsregeling. Daarom nogmaals de vraag aan de minister: kom met zo'n regeling!

Wij ontvingen vandaag een noodkreet van de LSVB, dat de servicekosten voor studentenkamers met €350 per jaar dreigen te stijgen, omdat de Belastingdienst woningcorporaties die collectief energie inkopen en doorleveren aan studenten aanmerken als energieleverancier. Wat klopt er van dit verhaal en wat kan hier aan gedaan worden?

Tenslotte de Huurbescherming en de gang naar de huurcommissie. Het is mooi dat de minister welwillend kijkt naar de ontwikkeling met de huurteams. De minister zegt dat het nu al mogelijk is om gecombineerde procedures te voeren, maar dat was de vraag niet. Wat ons betreft zou het –zeker voor onzelfstandige eenheden- mogelijk moeten zijn om één procedure te voeren namens een aantal huurders die één woordvoerder gemachtigd hebben, met één uitspraak en tegen betaling van één keer leges. Waarom kan dat nog steeds niet?